

8.2.6. M08: Investerings in ontwikkeling van bosgebied en verbetering van de levensvatbaarheid van bossen (art. 21-26)

8.2.6.1. Rechtsgrondslag

Binnen de maatregel M08 'investerings in de ontwikkeling van bosgebieden en de verbetering van de levensvatbaarheid van bossen' zijn vijf maatregelen voorzien:

- Bebossing aanlegsubsidie: artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 - code 8.1
- Bebossing onderhoudsubsidie: artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 - code 8.1
- Bebossing inkomenscompensatie: artikel 22 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 - code 8.1
- Aanleg van een boslandbouwsysteem: artikel 23 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 - code 8.2
- Herbebossing: artikel 25 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 - code 8.5

8.2.6.2. Algemene beschrijving van de maatregel met inbegrip van de steunverleningslogica en de bijdrage tot de aandachtsgebieden en horizontale doelstellingen

Bebossing aanlegsubsidie - Bebossing onderhoudsubsidie - Bebossing inkomenscompensatie

De maatregel wil het bosareaal uitbreiden in functie van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000 (IHD). Doelstelling is om de impact van instandhoudingsdoelstellingen op landbouw te beperken. Elke hectare bosuitbreiding in functie van IHD die via deze maatregel wordt gerealiseerd, dient niet te worden gezocht bij de landbouwers die rechtstreeks betrokken zijn bij IHD. Daarnaast wordt een goede bosbouwkundige praktijk o.a. met het oog op houtproductie gestimuleerd.

De maatregel draagt bij tot het strategische thema “versterken van de kwaliteit en vitaliteit van het platteland” via de realisatie van de instandhoudingsdoelen en het strategische thema “focussen op het verhogen van de weerbaarheid en verduurzaming van de landbouwsector” door de voor de instandhoudingsdoelen noodzakelijke bosuitbreiding ook bij niet-landbouwers te realiseren en het voorzien van een inkomenscompensatie voor landbouwers.

De maatregel draagt in de eerste plaats bij tot het focusgebied 5E, “bevorderen van efficiënt gebruik van hulpbronnen en steun omslag koolstofarme en klimaatbestendige economie – bevorderen van koolstofopslag in de landbouw- en bosbouwsector”.

De maatregel draagt daarnaast ook bij tot focusgebied 4A “Herstel, instandhouding, verbetering ecosystemen die aangewezen zijn op land- en bosbouw - Herstellen & in stand houden & verbeteren biodiversiteit & Europese landschappen” De maatregel is ontworpen om bosuitbreiding te stimuleren in functie van de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000. Ook aan focusgebied 4B “Verbeteren van water- en landbeheer en bijdragen tot KRW-doelstellingen” is er een bijdrage. De aanplant van inheemse bossen heeft een positieve invloed op de waterkwaliteit en zorgt voor een verhoogde waterinfiltratie en –opvang (droge versus natte bostypes).

De maatregel draagt bij tot de horizontale doelstellingen milieu en klimaat:

- milieu: de maatregel wordt ingezet om de instandhoudingsdoelstellingen te realiseren.

- klimaat: door de uitbreiding van de bosoppervlakte en de daaraan verbonden opslag van CO₂.

Aanleg van een boslandbouwsysteem

Het optimaal gebruik van de schaarse open ruimte in Vlaanderen, met respect voor de milieu- en natuurdoelstellingen maakt het noodzakelijk om creatief en innovatief om te springen met de verschillende functies van de open ruimte. Verwevenheid van verschillende functies is een van de mogelijke oplossingen om win-win situaties te realiseren. Boslandbouwsystemen, vormen voor grondgebruik waarbij de teelt van bomen wordt gecombineerd met landbouw op dezelfde grond, zijn hier een mooi voorbeeld van.

In Vlaanderen zijn van oudsher een aantal vormen van boslandbouwsystemen aanwezig, zoals graasweiden waar hoogstammige bomen beschutting geven aan het grazend vee, of populieraanplantingen waar de eerste jaren na de aanplant gras wordt geoogst, waarna het perceel verder verruigt. Deze beide voorbeelden tonen aan dat de combinatie tussen bomenteelt en gangbare landbouw wel bestaat, maar dat er steeds een dominantie is van of het ene systeem of het andere systeem.

Met deze maatregel wordt de mogelijkheid aangereikt om de beide teeltsystemen, zowel de landbouwteelt als de boomteelt, ook op langere termijn naast elkaar te laten bestaan en elkaar te laten versterken. Door het financieel ondersteunen van de kosten voor het planten van de bomen wordt beoogd deze maatregel versneld ingang te doen vinden in Vlaanderen.

In PDPO II werd reeds ondersteuning gegeven aan agroforestry. Er worden een aantal verbeteringen gebracht aan de maatregel (vb. in functie van de controleerbaarheid). Ook werden de overblijvende onduidelijkheden met betrekking tot andere wetgeving weggewerkt.

Er is een verminderde uitstoot van broeikasgassen door de productie van biomassa. De maatregel draagt bij tot het strategische PDPO III-thema ter bevordering van de duurzaamheid van de sector.

De maatregel draagt bij tot focusgebied 5E (koolstofopslag): De houtmassa en het wortelstelsel van boslandbouwsystemen zorgen voor een significante verhoging van de koolstofopslag.

Er zijn ook duidelijke bijdragen aan focusgebieden 4A (biodiversiteit & landschap), 4B (waterbeheer), 4C (bodembeheer), 5D (verminderen uitstoot van broeikasgassen en ammoniak door landbouw)

De maatregel draagt bij tot de horizontale doelstellingen klimaat en milieu:

- klimaat: opname van het broeikasgas CO₂ waarvan de koolstof wordt opgeslagen in biomassa.
- milieu: betere bodem- en waterhuishouding; positieve invloed op biodiversiteit

Herbebossing

De maatregel wil tot een ecologische verbetering leiden op het vlak van het aandeel inheemse soorten of bosstructuur van de bestaande bossen via het stimuleren van herbebossingen met inheemse standplaatsgeschikte soorten en zo de bestaande bossen maximaal laten bijdragen tot de realisatie van de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000. Elke hectare die via deze maatregel gerealiseerd wordt, dient niet te worden gerealiseerd via bosuitbreiding. Zo kan de impact van de instandhoudingsdoelen op de landbouwers die rechtstreeks betrokken zijn bij de instandhoudingsdoelen beperkt worden. Daarnaast wordt een goede bosbouwkundige praktijk o.a. met het oog op houtproductie gestimuleerd.

De maatregel draagt bij tot de strategische thema's "versterken van de kwaliteit en vitaliteit van het

platteland” en “focussen op het verhogen van de weerbaarheid en verduurzaming van de landbouwsector”.

De maatregel draagt bij tot de focusgebied 4A “Herstel, instandhouding, verbetering ecosystemen die aangewezen zijn op land- en bosbouw - Herstellen & in stand houden & verbeteren biodiversiteit & Europese landschappen”

Er zijn secundaire effecten op focusgebied 5E “bevorderen van efficiënt gebruik van hulpbronnen en steun omslag koolstofarme en klimaatbestendige economie – bevorderen van koolstofopslag in de landbouw- en bosbouwsector” en op focusgebied 4B “Verbeteren van water- en landbeheer en bijdragen tot KRW-doelstellingen”. De ecologische verbetering van aanplant van inheemse bossen heeft een positieve invloed op de waterkwaliteit.

De maatregel draagt bij tot de horizontale doelstelling “milieu” en in mindere mate tot matigen van en aanpassing aan klimaatsverandering. Aan de milieudoelstelling wordt bijgedragen omdat de maatregel ingezet wordt om de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000 te realiseren. Aan de klimaatdoelstelling wordt o.a. bijgedragen door het aanplanten van inheemse standplaatsgeschikte soorten en het stimuleren van een goede bosbouwkundige praktijk.

8.2.6.3. De werkingssfeer, de omvang van de steun, de in aanmerking komende begunstigden en, in voorkomend geval, de methodologie voor de berekening van het bedrag of percentage van de steun, uitgesplitst per submaatregel en/of soort concrete actie waar nodig. Voor elke soort concrete actie een omschrijving van de subsidiabele kosten, de subsidiabiliteitsvoorwaarden, de toepasselijke bedragen en percentages steun en beginselen met betrekking tot het vaststellen van selectiecriteria

8.2.6.3.1. Aanleg van een boslandbouwsysteem

Submaatregel:

- 8.2 - Ondersteuning bij het opzetten en onderhouden van systemen voor land- en bosbouw

8.2.6.3.1.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties

De landbouwer kan een subsidie ontvangen als hij een boslandbouwsysteem aanlegt op een landbouwperceel.

In het jaar voorafgaand aan de aanplant meldt de landbouwer zijn intentie om een boslandbouwperceel aan te planten en vermeldt hierbij welke boomsoorten hij zal aanplanten, de aantallen per boomsoort en een raming van de kostprijs van de aanplant.

Na de aanplant gebeurt de effectieve uitbetaling op basis van de facturen. Indien de landbouwer zelf de aanplant uitvoert, kan hiervoor een forfaitaire subsidie worden aangevraagd.

8.2.6.3.1.2. Type steun

Type steun: Subsidies

subsidie

8.2.6.3.1.3. Koppelingen naar andere wetgeving

/

8.2.6.3.1.4. Begunstigden

Private grondbezitters, gemeenten en verenigingen waarin zij verenigd zijn

8.2.6.3.1.5. Subsidiabele kosten

Op factuur bewezen kosten voor:

- Plantmateriaal
- Verstevigings- en beschermingsmateriaal
- Werkuren
- Gebruik (vb. huurkost) werktuigen

Indien de landbouwer zelf instaat voor de aanplant, kan voor de vergoeding van de eigen werken een forfaitaire subsidie worden ontvangen.

8.2.6.3.1.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

Instapvoorwaarden:

- de steun wordt aangevraagd voor een perceel van minstens 0,5 ha landbouwgrond
- de boslandbouwpercelen bevatten minimaal 30 bomen en maximaal 200 bomen per hectare
- de bomen waarvoor subsidie aangevraagd wordt mogen niet op de uitgesloten lijst staan
- erfbeplanting komt niet in aanmerking

Verbintenisvoorwaarden:

- alle uitgevoerde werken en producten zijn aantoonbaar
- als de betaling gebeurt op basis van facturen moeten deze facturen en de betaalbewijzen kunnen worden voorgelegd bij controle.
- het boslandbouwsysteem moet ten minste 10 jaar behouden worden

8.2.6.3.1.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

Er zal een selectie worden uitgevoerd op de nieuwe kandidaten voor een verbintenis op basis van op voorhand duidelijk gecommuniceerde selectiecriteria. Een selectie op basis van een puntensysteem met rangschikking wordt uitgewerkt, waarbij een minimumscore wordt gehanteerd.

De beoordeling van de ingediende aanvragen gebeurt op basis van:

- Inheems of typisch voor buitengebied
- Multifunctionaliteit: voortbrengen van meerdere producten
- Variatie aan boomsoorten

De selectiecriteria en het puntensysteem zullen na elke oproep geëvalueerd en indien nodig bijgesteld worden.

8.2.6.3.1.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

- 80% van de kost bewezen op factuur.
- Voor de arbeidskost wordt 200 euro/ha betaald in geval de landbouwer zelf de plantwerkzaamheden uitvoert (en dit dus niet opgenomen is op de factuur).

8.2.6.3.1.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.6.3.1.9.1. *Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen*

De kosten in het aanvraagdossier of op de facturen kunnen artificieel hoog liggen

8.2.6.3.1.9.2. *Beperkende maatregelen*

Overfacturatie bij de steun voor boslandbouwsystemen wordt voorkomen via een tweestappenprocedure: inschrijving op basis van een offerte en beoordeling van de kosten op basis van referentietabellen, en steunaanvraag in het jaar van aanplant. Als het factuurbedrag hoger is dan het goedgekeurde aanvraagdossier, is een motivering en onderbouwing door de landbouwer vereist. Wanneer het afwijkende (hogere) bedrag niet degelijk kan gemotiveerd en onderbouwd worden door de landbouwer, wordt de steun beperkt tot het bedrag in het goedgekeurde aanvraagdossier. Door de controles zowel administratief als ter plaatse te versterken wordt het risico op overfacturatie verbonden met het steunbedrag op basis van factuur ingeperkt.

8.2.6.3.1.9.3. *Algemene beoordeling van de maatregel*

De beheersdienst stuurde bij voor de controlemoeilijkheden uit de vorige programmaperiode m.b.t. de inplanting van de bomen en de lange duur van de verbintenis. De steun voor boslandbouwsystemen is

controleerbaar mits uitvoering van de corrigerende actie.

8.2.6.3.1.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

8.2.6.3.1.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Omschrijving en motivering van de bedrijfsomvang waarboven steun afhankelijk is van de overlegging van een bosbeheerplan of gelijkwaardig instrument

Beschrijving van een "soortgelijk instrument"

[Bebossing en de aanleg van bos] Identificatie van soorten, gebieden en methoden die moeten worden gebruikt ter vermijding van ongepaste bebossing zoals bedoeld in artikel 6, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014, inclusief een beschrijving van de milieu- en klimatologische omstandigheden in de gebieden waar bebossing is gepland als bedoeld in artikel 6, onder b), van die verordening

[Bebossing en de aanleg van beboste gebieden] Definitie van de minimale milieueisen zoals bedoeld in artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014

[Invoering van boslandbouwsystemen] Specificatie van het minimale en maximale aantal bomen dat per hectare wordt geplant, en eenmaal volgroeid, behouden moet worden en de te gebruiken bosbouwsoorten, zoals bedoeld in artikel 23, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1305/2013

De boslandbouwpercelen bevatten minimaal 30 bomen en maximaal 200 bomen per hectare. De bomen moeten verspreid staan over het perceel; bomenrijen aan de perceelsrand komen bijgevolg niet in aanmerking

Alle loofbomen die combineerbaar zijn met akkerbouwteelten of graslanduitbating komen in aanmerking, met uitzondering van bepaalde invasieve exoten. In eerste instantie worden de Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*), Amerikaanse Eik (*Quercus rubra*) en Robinia (*Robinia pseudoacacia*) uitgesloten van steun. Mocht bij toepassing van de maatregel blijken dat nog andere exoten moeten geweerd worden, zullen deze aan de lijst in artikel 3 §3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 30/07/2014 betreffende het verlenen van subsidies voor de aanplant van boslandbouwsystemen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2014-2020 toegevoegd worden.

De teelt van naaldbomen en laagstam- of halfstamfruitbomen komt niet in aanmerking voor deze maatregel.

Bijkomend moeten de bomen verspreid staan over het perceel, bomenrijen aan de perceelsrand komen bijgevolg niet in aanmerking

[Invoering van boslandbouwsystemen] Aanduiding van de milieuvoordelen van de gesteunde systemen

Het toepassen van een boslandbouwsysteem biedt belangrijke klimaat- en milieuvoordelen:

Er is een verminderde uitstoot van broeikasgassen door de productie van biomassa op de bomenrijstrook: Ten eerste treedt er een permanente opslag van C op in de houtmassa en in de bodem door de ontwikkeling van een uitgebreid wortelgestel, door bladval en door het niet bewerkt van de bomenrijstrook. Ten tweede zorgt dit voor een verminderde N₂O-uitstoot door minder bodembewerking. Het diep wortelend gewas op de boomrijstrook zorgt voor de verbetering van de bodemstructuur en de waterhuishouding wat zowel een landbouwkundig als een milieukundig voordeel is. Bovendien is er ook minder kans op erosie door de verminderde bodembewerking en de verbeterde bodemstructuur.

Voor de biodiversiteit biedt een boslandbouwsysteem meerwaarde en kan het in een agrarische omgeving kansen bieden aan bepaalde soorten en biotopen die aan hoogstammige bomen gerelateerd zijn. Ook voor de bodemfauna levert dit een belangrijke meerwaarde.

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Indien van toepassing, de lijst van soorten organismen die schadelijk zijn voor planten en een ramp kunnen veroorzaken

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Identificatie van bosgebieden die worden geacht een gemiddeld tot hoog risico van bosbranden te hebben, op basis van de betreffende plannen voor bosbescherming

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] In het geval van preventieve acties tegen plagen en ziekten, beschrijving van dergelijke rampen, ondersteund door wetenschappelijke gegevens, inclusief, indien relevant, door wetenschappelijke instellingen gemaakte aanbevelingen met betrekking tot het bestrijden van plagen en ziekten

[Investerings ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosecosystemen] Definitie van in aanmerking komende soorten investeringen en het verwachte effect daarvan op het milieu en/of de maatschappelijke belevingswaarde

8.2.6.3.2. Bebossing aanlegsubsidie

Submaatregel:

- 8.1 - steun voor bebossing/de aanleg van beboste gebieden

8.2.6.3.2.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties

Er wordt subsidie gegeven voor bebossingen met inheemse standplaatsgeschikte soorten of populier met een onderetage van inheemse soorten die bij eventuele kapping van de populier gespaard dient te worden. Er mag gedurende 25 jaar niet ontbost worden. De reden waarom de aanplant van populier toegestaan wordt is om op deze manier versneld een bosklimaat te creëren, een deel van de aanwezige voedingsstoffen in aangerijkte terreinen snel op te nemen en de rendabiliteit van de bebossing te verbeteren. Korte omloop hout zoals gedefinieerd in art 14 bis 1 van het bosdecreet van 13/06/1990 komt niet in aanmerking. Daarnaast wordt ook het gebruik van wildbescherming (plaatsing raster of individuele bescherming) vergoed. In geval van een beplanting wordt ook het gebruik van aanbevolen herkomsten gefinancierd.

In vergelijking met de PDPOII-subsidie voor bebossing van landbouwgrond wordt geen onderscheid meer gemaakt in de subsidiebedragen voor de verschillende boomsoorten. Een ex-ante ingestelde steundifferentiatie bleek immers te sterk sturend. In PDPO III kan men zonder deze differentiatie nu meer de focus leggen op standplaatsgeschiktheid. Verder valt het extra subsidiebedrag voor gemengde aanplantingen weg en wordt een gemengde aanplant verplicht.

Voorgenoemde aanpassingen hebben bovendien het voordeel dat de subsidieberekening en controles eenvoudiger worden. Er wordt nu ook een aparte subsidie voorzien voor wildbescherming, terwijl deze bij PDPOII verrekend was in het subsidiebedrag, om het gebruik van ervan te stimuleren, gezien de stijgende problemen met vraatschade.

8.2.6.3.2.2. Type steun

Type steun: Subsidies

subsidie

8.2.6.3.2.3. Koppelingen naar andere wetgeving

art. 67 van Verordening (EU) nr. 1303/2013

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd bij het decreet 9 mei 2014 tot regelgeving inzake natuur en bos.

Decreet Bosdecreet van 13 juni 1990

8.2.6.3.2.4. Begunstigden

publiekrechtelijke grondbezitters uitgezonderd de federale staat en het Vlaamse Gewest, privaatrechtelijke en natuurlijke grondbezitters en groeperingen hiervan.

8.2.6.3.2.5. Subsidiabele kosten

Er wordt gewerkt met standaardkosten, een forfaitaire vergoeding voor de beboste oppervlakte. Deze vergoeding omvat de aanplantkosten. De vergoeding wordt verhoogd bij het gebruik van aanbevolen herkomsten (berekening op basis van % aanbevolen plantsoen) en wildbescherming (plaatsing van een raster of individuele bescherming), beide eveneens forfaitair.

Een raster wordt vergoed op basis van het aantal meter, de individuele bescherming op basis van het aantal.

Aanleg van een bosrand wordt niet apart gesubsidieerd bij een beplanting, maar maakt deel uit van de beplante oppervlakte.

In geval voor natuurlijke verjonging van het bos geopteerd wordt, kan enkel de subsidie voor de wildbescherming verkregen worden. Indien dus natuurlijke verjonging en aanplanting gecombineerd worden komt enkel de aangeplante oppervlakte in aanmerking voor de aanplantkost. Beide komen wel in aanmerking voor de subsidie voor wildbescherming.

8.2.6.3.2.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

Instapvoorwaarden:

Er wordt met een minimumoppervlakte gewerkt om de administratieve kost onder controle te houden.

Er worden een aantal voorwaarden opgelegd die er voor zorgen dat de bebossing bijdraagt tot de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD), zonder de economische functie van het bos uit het oog te verliezen.

Bosbeheerders die recent of tijdens de looptijd van het contract een ernstige overtreding begaan tegen het bosdecreet worden uitgesloten van de subsidie. Reeds uitbetaalde bedragen worden teruggevorderd.

Aanplant:

- De bebossing kadert in de realisatie van de IHD voor zover er impact is van de instandhoudingsdoelen op landbouw.
- eventuele wettelijk vereiste vergunningen, toestemmingen en machtigingen en adviezen voor de bebossing kunnen voorleggen.
- De bebossing dient, indien van toepassing, conform het beheerplan, het natuurrichtplan of de IHD te zijn.
- De te bebossen oppervlakte bedraagt min. 0,25 ha indien deze aansluit bij bestaand bos en i.f.v. bosrandontwikkeling is, en 0,5 ha indien dit niet het geval is, en mag uit ruimtelijk gescheiden deeloppervlaktes van minstens 10 are bestaan, op voorwaarde dat die alle binnen een straal van 1 km liggen. Indien ook gedeeltelijk via natuurlijke verjonging bebost wordt telt deze oppervlakte mee

voor het behalen van de minimumgrens.

- het betreft een bebossing met enkel inheemse soorten of met populier met standplaatsgeschikte inheemse soorten als onderetage. Alle soorten moeten standplaatsgeschikt zijn.
- Min. 2 boom- of struiksoorten aanplanten, en vanaf 1 ha 3 soorten, die elk minimum 10% van het plantaantal innemen.
- het betreft geen bebossing die als maatregel tot herstel door de rechtbank worden bevolen of geen compenserende bebossingen met toepassing van art. 90bis van het bosdecreet

Natuurlijke verjonging:

- De bebossing kadert in de realisatie van de IHD voor zover er impact is van de instandhoudingsdoelen op landbouw.
- De bebossing dient, indien van toepassing, conform het beheerplan, natuurrichtplan of de IHD te zijn.
- eventuele wettelijk vereiste vergunningen, toestemmingen en machtigingen en adviezen voor de bebossing kunnen voorleggen.
- De te bebossen oppervlakte bedraagt minimum 0,25 ha indien deze aansluit bij bestaand bos en in functie van bosrandontwikkeling is, en 0,5 ha indien dit niet het geval is, en mag uit ruimtelijk gescheiden deeloppervlaktes van minstens 10 are bestaan, op voorwaarde dat die allen binnen een straal van 1 km liggen. Indien ook gedeeltelijk via beplanting bebost wordt telt deze oppervlakte mee voor het behalen van de minimumgrens.
- het betreft een bebossing met enkel inheemse soorten.
- het betreft geen bebossing die als maatregel tot herstel door de rechtbank worden bevolen of geen compenserende bebossingen met toepassing van artikel 90bis van het bosdecreet

Wildbescherming:

- voldoen aan de voorwaarden voor aanplant of natuurlijke verjonging

Verbintenisvoorwaarden:

Aanplant en Natuurlijke verjonging:

- De bebossing gedurende een periode van 25 jaar behouden. Aan volgende de voorwaarden dient voldaan te worden:
  - Het bos als inheems bos behouden: geen aanplant exoten, bestrijding natuurlijke verjonging exoten (max. 10% bedekking van de boomlaag en van de onder- en nevenetage)
  - de bosbeheerder wordt voor het onroerend goed in kwestie niet veroordeeld of krijgt geen bestuurlijke boete opgelegd voor overtredingen tegen art 81, 90bis, 96 of 97§2 van het bosdecreet

Aanplant:

- uitvoering zoals in goedgekeurde aanvraag
- gebruik van plantsoen bestemd voor bosbouwkundige doeleinden voor de soorten die verplicht onderhevig zijn aan het besluit van de Vlaamse regering betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal. Het Agentschap kan voor deze soorten beslissen ook ander plantsoen te aanvaarden.
- de nodige beheerwerken (zoals bv inboeten en vrijstellen) uitvoeren om tot een geslaagde bebossing

te komen.

- De bosbeheerder moet uiterlijk 4 jaar na de aanvraag tot uitbetaling van de 1ste schijf een goedgekeurd beheerplan hebben. Bestaande beheerplannen dienen indien nodig in overeenstemming gebracht te zijn met de IHD.

Natuurlijke verjonging:

- de nodige beheerwerken uitvoeren om tot een geslaagde bebossing te komen.
- De bosbeheerder heeft een goedgekeurd beheerplan op het moment van de aanvaarding van de werken. Bestaande beheerplannen dienen indien nodig in overeenstemming gebracht te zijn met de IHD.

Wildbescherming:

- Voldoen aan de voorw. voor aanplant of natuurlijke verjonging
- correcte uitvoering zoals in aanvraag
- In geval van een raster: behoud en onderhoud gedurende 7 jaar

8.2.6.3.2.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

Er wordt gewerkt met indienperiodes, waarbij de ontvankelijke dossiers (die uiterlijk op de uiterste indiendatum ingediend werden) met een puntensysteem worden gerangschikt op basis van de mate van bijdrage tot de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen en het verminderen van de gevolgen van deze doelen voor een normale landbouwuitbating. De beoordelingscriteria kunnen verschillen per indienperiode. Er zal gewerkt worden met een beoordelingscommissie. Er wordt een minimumscore toegepast.

De beoorderlingscriteria zijn o.a. gebaseerd op de bijdrage tot de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000 en het verminderen van de gevolgen van deze doelen voor een normale landbouwuitbating.

8.2.6.3.2.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

Er wordt gewerkt met standaardkosten die gecertificeerd werden door het ILVO (zie bijlage certificering standaardkosten). Deze standaardkosten werden berekend op basis cijfers beschikbaar in recente kostenstudies (evaluatiestudie PDPOII-maatregel en kostenmodel instandhoudingsdoelen Natura 2000). 90% van de kosten wordt ondersteund. Mits afronding komt dit overeen met:

- Aanplantsubsidie: 3500 euro/ha
- Wildbescherming: 350 euro/100 m raster en 0.65 euro/stuk individuele bescherming.
- Voor het gebruik van aanbevolen herkomsten wordt een extra van 250 euro/ha voorzien (via hoger financieringspercentage).

Er wordt uitbetaald in 2 schijven: 75% na de aanplant, 25% 3-4 jaar na de aanplant en mits aanvaarding van de werken.

8.2.6.3.2.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.6.3.2.9.1. *Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen*

Het controle- en beheersysteem dient verder uitgewerkt en gedocumenteerd te worden

8.2.6.3.2.9.2. *Beperkende maatregelen*

- De beheersdienst voorziet in een duidelijke functiescheiding van de verschillende stappen. Er worden duidelijkere controlerichtlijnen uitgewerkt en gedocumenteerd voor de administratieve controles, de bezoeken in de administratieve procedure en de controles ter plaatse, in functie van de nieuwe controleverordening.

8.2.6.3.2.9.3. *Algemene beoordeling van de maatregel*

De voorwaarden hebben een duidelijke link met de doelstelling van de maatregel. Er wordt voor verschillende sub-maatregelen gebruik gemaakt van standaardbedragen wat de dossierbehandeling vereenvoudigt en de kans op fouten vermindert. De steun voor bebossing is controleerbaar, mits de corrigerende actie wordt uitgevoerd.

8.2.6.3.2.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

8.2.6.3.2.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Omschrijving en motivering van de bedrijfsomvang waarboven steun afhankelijk is van de overlegging van een bosbeheerplan of gelijkwaardig instrument

Beschrijving van een "soortgelijk instrument"

[Bebossing en de aanleg van bos] Identificatie van soorten, gebieden en methoden die moeten worden gebruikt ter vermijding van ongepaste bebossing zoals bedoeld in artikel 6, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014, inclusief een beschrijving van de milieu- en klimatologische omstandigheden in de gebieden waar bebossing is gepland als bedoeld in artikel 6, onder b), van die verordening

[Bebossing en de aanleg van beboste gebieden] Definitie van de minimale milieureisten zoals bedoeld in artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014

[Invoering van boslandbouwsystemen] Specificatie van het minimale en maximale aantal bomen dat per hectare wordt geplant, en eenmaal volgroeid, behouden moet worden en de te gebruiken bosbouwsoorten, zoals bedoeld in artikel 23, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1305/2013

niet van toepassing

[Invoering van boslandbouwsystemen] Aanduiding van de milieuvoordelen van de gesteunde systemen

niet van toepassing

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Indien van toepassing, de lijst van soorten organismen die schadelijk zijn voor planten en een ramp kunnen veroorzaken

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Identificatie van bosgebieden die worden geacht een gemiddeld tot hoog risico van bosbranden te hebben, op basis van de betreffende plannen voor bosbescherming

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] In het geval van preventieve acties tegen plagen en ziekten, beschrijving van dergelijke rampen, ondersteund door wetenschappelijke gegevens, inclusief, indien relevant, door wetenschappelijke instellingen gemaakte aanbevelingen met betrekking tot het bestrijden van plagen en ziekten

[Investerings ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosecosystemen] Definitie van in aanmerking komende soorten investeringen en het verwachte effect daarvan op het milieu en/of de maatschappelijke belevingswaarde

niet van toepassing

8.2.6.3.3. Bebossing inkomenscompensatie

Submaatregel:

- 8.1 - steun voor bebossing/de aanleg van beboste gebieden

8.2.6.3.3.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties

Er wordt gedurende de eerste 12 jaar subsidie gegeven voor de inkomensverliezen die landbouwers hebben bij de omzetting van landbouwgrond naar bos.

In vergelijking met de PDPOII-maatregel voor bebossing van landbouwgrond wordt geen inkomenscompensatie meer voorzien voor niet-landbouwers, omdat de administratieve last voor zowel aanvrager als administratie niet in verhouding staat tot de uitgekeerde bedragen, en omdat deze aanvragers hiervoor gebruik moesten maken van de verzamelaanvraag voor landbouwers, waar ze niet vertrouwd mee waren.

8.2.6.3.3.2. Type steun

Type steun: Subsidies

areaalgebonden subsidie

8.2.6.3.3.3. Koppelingen naar andere wetgeving

art. 67 van Verordening (EU) nr. 1303/2013

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd bij het decreet 9 mei 2014 tot regelgeving inzake natuur en bos.

Decreet Bosdecreet van 13 juni 1990

8.2.6.3.3.4. Begunstigden

privaatrechtelijke en natuurlijke grondbezitters die actieve landbouwer zijn (cfr definitie Pijler I volgens artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1307/2013) of groeperingen ervan.

8.2.6.3.3.5. Subsidiabele kosten

Er wordt gewerkt met standaardkosten, een forfaitaire vergoeding op basis van de beboste oppervlakte. Deze vergoeding omvat de inkomensverliezen (inkomsten landbouwgrond versus inkomsten bos)

8.2.6.3.3.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

Instapvoorwaarden:

Enkel landbouwers die een subsidie uit de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' ontvangen of voldoen aan de voorwaarden voor natuurlijke verjonging in maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' komen in aanmerking voor de inkomenscompensatie.

Het betreft een bosaanplanting uit de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' of het betreft een natuurlijke verjonging conform de voorwaarden opgenomen in de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie'. De bosbeheerder is actieve landbouwer cfr definitie Pijler I volgens artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1307/2013. Voor de grond is in de laatste verzamelaanvraag een landbouwteelt aangegeven

Verbintenisvoorwaarden:

- De bosbeheerder heeft een goedgekeurd beheerplan op het moment van de aanvaarding van de werken in maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie'. Bestaande beheerplannen dienen indien nodig in overeenstemming gebracht te zijn met de instandhoudingsdoelstellingen.
- De nodige beheerwerken uitvoeren opdat:
  - Het bos als inheems bos behouden blijft: geen aanplant exoten, bestrijding natuurlijke verjonging exoten (maximum 10% bedekking van de boomlaag en van de onder- en nevenetage)
  - Er een voldoende dichte bosbezetting is
  - Het plantgoed vrij van competitie kan groeien
- de bosbeheerder wordt voor het onroerend goed in kwestie niet veroordeeld of krijgt geen bestuurlijke boete opgelegd voor overtredingen tegen art 81, 90bis, 96 of 97§2 van het bosdecreet
- Niet ontbossen gedurende een periode van 25 jaar na aanvraag van uitbetaling van de aanplantsubsidie.

8.2.6.3.3.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

De selectie van de dossiers gebeurt in maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie'. Dossiers via natuurlijke verjonging zonder wildbescherming maar conform de subsidievoorwaarden zullen ook volgens de criteria in maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' beoordeeld worden.

8.2.6.3.3.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

Er wordt gewerkt met standaardkosten die gecertificeerd werden door het ILVO (zie bijlage certificering standaardkosten). 90% van het inkomensverlies wordt ondersteund. De inkomenscompensatie bedraagt 800 euro/ha/jaar. Het uitgekeerde bedrag wordt verlaagd indien ook via Pijler 1 een inkomenscompensatie ontvangen wordt.

8.2.6.3.3.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.6.3.3.9.1. *Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen*

Het controle- en beheersysteem dient verder uitgewerkt en gedocumenteerd te worden

8.2.6.3.3.9.2. *Beperkende maatregelen*

- De beheersdienst voorziet in een duidelijke functiescheiding van de verschillende stappen. Er worden duidelijkere controlerichtlijnen uitgewerkt en gedocumenteerd voor de administratieve controles, de bezoeken in de administratieve procedure en de controles ter plaatse, in functie van de nieuwe controleverordening.

8.2.6.3.3.9.3. *Algemene beoordeling van de maatregel*

De voorwaarden hebben een duidelijke link met de doelstelling van de maatregel. Er wordt voor verschillende sub-maatregelen gebruik gemaakt van standaardbedragen wat de dossierbehandeling vereenvoudigt en de kans op fouten vermindert. De steun voor bebossing is controleerbaar, mits de corrigerende actie wordt uitgevoerd.

8.2.6.3.3.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

8.2.6.3.3.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Omschrijving en motivering van de bedrijfsomvang waarboven steun afhankelijk is van de overlegging van een bosbeheerplan of gelijkwaardig instrument

Beschrijving van een "soortgelijk instrument"

[Bebossing en de aanleg van bos] Identificatie van soorten, gebieden en methoden die moeten worden gebruikt ter vermijding van ongepaste bebossing zoals bedoeld in artikel 6, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014, inclusief een beschrijving van de milieu- en klimatologische omstandigheden in de gebieden waar bebossing is gepland als bedoeld in artikel 6, onder b), van die verordening

[Bebossing en de aanleg van beboste gebieden] Definitie van de minimale milieureisten zoals bedoeld in artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014

[Invoering van boslandbouwsystemen] Specificatie van het minimale en maximale aantal bomen dat per hectare wordt geplant, en eenmaal volgroeid, behouden moet worden en de te gebruiken bosbouwsoorten, zoals bedoeld in artikel 23, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1305/2013

niet van toepassing

[Invoering van boslandbouwsystemen] Aanduiding van de milieuvoordelen van de gesteunde systemen

niet van toepassing

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Indien van toepassing, de lijst van soorten organismen die schadelijk zijn voor planten en een ramp kunnen veroorzaken

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Identificatie van bosgebieden die worden geacht een gemiddeld tot hoog risico van bosbranden te hebben, op basis van de betreffende plannen voor bosbescherming

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] In het geval van preventieve acties tegen plagen en ziekten, beschrijving van dergelijke rampen, ondersteund door wetenschappelijke gegevens, inclusief, indien relevant, door wetenschappelijke instellingen gemaakte aanbevelingen met betrekking tot het bestrijden van plagen en ziekten

[Investerings ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosecosystemen] Definitie van in aanmerking komende soorten investeringen en het verwachte effect daarvan op het milieu en/of de maatschappelijke belevingswaarde

niet van toepassing

8.2.6.3.4. Bebossing onderhoudssubsidie

Submaatregel:

- 8.1 - steun voor bebossing/de aanleg van beboste gebieden

8.2.6.3.4.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties

Er wordt gedurende de eerste 12 jaar subsidie gegeven voor het onderhoud van de bebossingen die een overeenkomst hebben in het kader van maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie'. Daarnaast komen ook bebossingen via natuurlijke verjonging waarvoor geen subsidie voor wildbescherming werd aangevraagd, maar die wel voldoen aan de voorwaarden voor natuurlijke verjonging zoals voorzien in maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie', in aanmerking.

In vergelijking met de PDPOII-maatregel voor bebossing van landbouwgrond wordt geen onderhoudssubsidie meer voorzien voor niet-landbouwers, omdat de administratieve last voor zowel aanvrager als administratie niet in verhouding staat tot de uitgekeerde bedragen, en omdat deze aanvragers hiervoor gebruik moesten maken van de verzamelaanvraag voor landbouwers, waar ze niet vertrouwd mee waren.

8.2.6.3.4.2. Type steun

Type steun: Subsidies

Areaalgebonden subsidie

8.2.6.3.4.3. Koppelingen naar andere wetgeving

art. 67 van Verordening (EU) nr. 1303/2013

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd bij het decreet 9 mei 2014 tot regelgeving inzake natuur en bos.

Decreet Bosdecreet van 13 juni 1990

8.2.6.3.4.4. Begunstigden

privaatrechtelijke en natuurlijke grondbezitters die actieve landbouwer zijn (cfr definitie Pijler I volgens artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1307/2013) of groeperingen ervan.

8.2.6.3.4.5. Subsidiabele kosten

Er wordt gewerkt met standaardkosten, een forfaitaire vergoeding op basis van de beboste oppervlakte. De vergoeding omvat beheerwerken zoals vrijstellen en zuiveren.

8.2.6.3.4.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

Instapvoorwaarden:

Enkel landbouwers die een subsidie uit de maatregel 'Bebossing aanleg' ontvangen of voldoen aan de voorwaarden voor natuurlijke verjonging in de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' komen in aanmerking voor de onderhoudsubsidie.

- Het betreft een gerealiseerde bebossing uit maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' of het betreft een natuurlijke verjonging conform de voorwaarden opgenomen in 'Bebossing aanlegsubsidie'.
- De bosbeheerder is actieve landbouwer cfr definitie Pijler I volgens artikel 9 van Verordening (EU) nr. 1307/2013
- Voor de grond is in de laatste verzamelaanvraag een landbouwteelt aangegeven

Verbintenisvoorwaarden:

- De bosbeheerder heeft een goedgekeurd beheerplan op het moment van de aanvaarding van de werken in de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie'. Bestaande beheerplannen dienen indien nodig in overeenstemming gebracht te zijn met de instandhoudingsdoelstellingen.
- De nodige beheerwerken uitvoeren opdat:
  - Het bos als inheems bos behouden blijft: geen aanplant exoten, bestrijding natuurlijke verjonging exoten (maximum 10% bedekking van de boomlaag en van de onder- en nevenetage)
  - Er een voldoende dichte bosbezetting is
  - Het plantgoed vrij van competitie kan groeien
- de bosbeheerder wordt voor het onroerend goed in kwestie niet veroordeeld of krijgt geen bestuurlijke boete opgelegd voor overtredingen tegen art 81, 90bis,96 of 97§2 van het bosdecreet
- Niet ontbossen gedurende een periode van 25 jaar na aanvraag van uitbetaling van de aanplantsubsidie

8.2.6.3.4.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

De selectie van de dossiers gebeurt in de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie'. Dossiers via natuurlijke verjonging zonder wildbescherming maar conform de subsidievoorwaarden zullen ook volgens de criteria in de maatregel 'Bebossing aanlegsubsidie' beoordeeld worden.

8.2.6.3.4.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

Er wordt gewerkt met standaardkosten die gecertificeerd werden door het ILVO (zie bijlage certificering standaardkosten). 90% van de kosten wordt ondersteund.

De eerste 5 jaar bedraagt de subsidie 185 euro/ha/jaar, daarna 75 euro/ha/jaar.

8.2.6.3.4.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.6.3.4.9.1. *Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen*

Het controle- en beheersysteem dient verder uitgewerkt en gedocumenteerd te worden

8.2.6.3.4.9.2. *Beperkende maatregelen*

- De beheersdienst voorziet in een duidelijke functiescheiding van de verschillende stappen. Er worden duidelijkere controlerichtlijnen uitgewerkt en gedocumenteerd voor de administratieve controles, de bezoeken in de administratieve procedure en de controles ter plaatse, in functie van de nieuwe controleverordening.

8.2.6.3.4.9.3. *Algemene beoordeling van de maatregel*

De voorwaarden hebben een duidelijke link met de doelstelling van de maatregel. Er wordt voor verschillende sub-maatregelen gebruik gemaakt van standaardbedragen wat de dossierbehandeling vereenvoudigt en de kans op fouten vermindert. De steun voor bebossing is controleerbaar, mits de corrigerende actie wordt uitgevoerd.

8.2.6.3.4.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

8.2.6.3.4.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Omschrijving en motivering van de bedrijfsomvang waarboven steun afhankelijk is van de overlegging van een bosbeheerplan of gelijkwaardig instrument

Beschrijving van een "soortgelijk instrument"

[Bebossing en de aanleg van bos] Identificatie van soorten, gebieden en methoden die moeten worden gebruikt ter vermijding van ongepaste bebossing zoals bedoeld in artikel 6, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014, inclusief een beschrijving van de milieu- en klimatologische omstandigheden in de gebieden waar bebossing is gepland als bedoeld in artikel 6, onder b), van die verordening

[Bebossing en de aanleg van beboste gebieden] Definitie van de minimale milieueisen zoals bedoeld in artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014

[Invoering van boslandbouwsystemen] Specificatie van het minimale en maximale aantal bomen dat per hectare wordt geplant, en eenmaal volgroeid, behouden moet worden en de te gebruiken bosbouwsoorten, zoals bedoeld in artikel 23, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1305/2013

niet van toepassing

[Invoering van boslandbouwsystemen] Aanduiding van de milieuvoordelen van de gesteunde systemen

niet van toepassing

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Indien van toepassing, de lijst van soorten organismen die schadelijk zijn voor planten en een ramp kunnen veroorzaken

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Identificatie van bosgebieden die worden geacht een gemiddeld tot hoog risico van bosbranden te hebben, op basis van de betreffende plannen voor bosbescherming

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] In het geval van preventieve acties tegen plagen en ziekten, beschrijving van dergelijke rampen, ondersteund door wetenschappelijke gegevens, inclusief, indien relevant, door wetenschappelijke instellingen gemaakte aanbevelingen met betrekking tot het bestrijden van plagen en ziekten

[Investeringsmaatregelen ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosesystemen] Definitie van in aanmerking komende soorten investeringen en het verwachte effect daarvan op het milieu en/of de maatschappelijke belevingswaarde

niet van toepassing

8.2.6.3.5. Herbebossing

Submaatregel:

- 8.5 - Ondersteuning voor investeringen ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosecosystemen

8.2.6.3.5.1. Beschrijving van de aard van de concrete acties

Er wordt subsidie gegeven voor herbebossingen in functie van ecologische verbeteringen door omvorming van een bestaand bos (zie ook rubriek “instapvoorwaarden”). Dit gebeurt voor herbebossingen van minimum 0.5 ha via beplanting met meerdere inheemse standplaatsgeschikte soorten of via natuurlijke verjonging met inheemse soorten (combineerbaar). Korte omloophout komt niet in aanmerking. Het gebruik van wildbescherming (plaatsing raster of individuele bescherming) wordt vergoed. In geval van een beplanting wordt ook het gebruik van aanbevolen herkomsten gefinancierd.

In vergelijking met de PDPOII-subsidie voor herbebossing wordt geen onderscheid meer gemaakt in de subsidiebedragen voor de verschillende boomsoorten omdat deze te sterk sturend waren. Nu komt meer de focus te liggen op standplaatsgeschiktheid. Verder valt het extra subsidiebedrag voor gemengde aanplantingen weg, en wordt een gemengde aanplant verplicht.

Voorgenoemde aanpassingen hebben bovendien het voordeel dat de subsidieberekening en controles eenvoudiger worden. Er wordt nu ook een aparte subsidie voorzien voor wildbescherming, terwijl deze bij PDPOII verrekend was in het subsidiebedrag, om het gebruik van ervan te stimuleren gezien de stijgende problemen met vraatschade.

8.2.6.3.5.2. Type steun

Type steun: Subsidies

subsidie

8.2.6.3.5.3. Koppelingen naar andere wetgeving

Decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd bij het decreet 9 mei 2014 tot regelgeving inzake natuur en bos.

Decreet Bosdecreet van 13 juni 1990

art. 67 van Verordening (EU) nr. 1303/2013

8.2.6.3.5.4. Begunstigden

publiekrechtelijke grondbezitters uitgezonderd de federale staat of het Vlaamse Gewest, privaatrechtelijke rechtspersonen en natuurlijke personen en groeperingen hiervan

8.2.6.3.5.5. Subsidiabele kosten

Er wordt gewerkt met standaardkosten, een forfaitaire vergoeding voor de herbeboste oppervlakte. Deze vergoeding omvat de aanplantkosten. De aanplantkosten omvatten de terreinvoorbereiding, de kost en levering van het plantgoed, aanmaak plantgaten, de aanplant zelf en een éénmalige inboeting.

De vergoeding wordt verhoogd bij het gebruik van aanbevolen herkomsten (berekening op basis van % aanbevolen plantsoen) en wildbescherming (plaatsing van een raster of individuele bescherming), beide eveneens forfaitair.

Een raster wordt vergoed op basis van het aantal meter, de individuele bescherming op basis van het aantal.

Aanleg van een bosrand wordt niet apart gesubsidieerd bij een beplanting, maar maakt deel uit van de beplante oppervlakte.

In geval voor natuurlijke verjonging van het bos geopteerd wordt kan enkel de subsidie voor de wildbescherming verkregen worden. Indien dus natuurlijke verjonging en aanplanting gecombineerd worden komt enkel de aangeplante oppervlakte in aanmerking voor de aanplantkost. Beide komen wel in aanmerking voor de subsidie voor wildbescherming.

8.2.6.3.5.6. Subsidiabiliteitsvoorwaarden

Instapvoorwaarden:

Er wordt met een minimumoppervlakte gewerkt om de administratieve kost onder controle te houden.

Er worden voorwaarden opgelegd die er voor zorgen dat de herbebossing bijdraagt tot de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen (IHD) en tot ecologische verbetering leidt. Deze instandhoudingsdoelen bepalen bv. dat er in een bepaald gebied x ha van een bepaald bostype bij dient gecreëerd worden. Deze ecologische verbetering kan bv. bestaan uit een omvorming van uitheems naar inheems bos, niet gemengd naar gemengd inheems bos, ... Beplantingen moeten conform de subsidievoorw. gebeuren met standplaatsgeschikte soorten en moeten gemengd zijn. Dit leidt tot stabielere bosesystemen die meer bestand zijn tegen klimaatsverandering, insectenplagen en stormen. Herbebossing dient conform de geldende plannen te gebeuren

Bosbeheerders die recent of tijdens de looptijd van het contract een ernstige overtreding begaan tegen het bosdecreet worden uitgesloten van de subsidie. Uitbetaalde bedragen worden teruggevorderd.

Aanplant:

- De herbebossing leidt tot een ecologische verbetering die kadert in de realisatie van de IHD voor zover er impact is van de instandhoudingsdoelen op landbouw.

- De herbebossing dient, indien van toepassing, conform beheerplan, kapmachtiging, natuurrichtplan of instandhoudingsdoelen te zijn.
- De te herbebossen oppervlakte bedraagt min. 0,5 ha, en mag uit ruimtelijk gescheiden deeloppervlaktes van minstens 10 a bestaan, op voorwaarde dat die allen binnen een straal van 1 km liggen. Indien ook gedeeltelijk via natuurlijke verjonging herbebost wordt telt deze oppervlakte mee voor het behalen van de min.-grens.
- het betreft een herbebossing met enkel standplaatsgeschikte inheemse soorten.
- Min 2 boom- of struiksoorten aanplanten, en vanaf 1 ha 3 soorten, die elk min. 10% van het plantaantal innemen.
- Voorafgaande kapping moet, indien van toepassing, vergund zijn via een kapmachtiging of een beheerplan.
- het betreft geen herbebossing die als maatregel tot herstel door de rechtbank worden bevolen

Natuurlijke verjonging:

- De herbebossing leidt tot een ecologische verbetering die kadert in de realisatie van de IHD voor zover er impact is van de instandhoudingsdoelen op landbouw.
- Voorafgaande kapping moet, indien van toepassing, vergund zijn via een kapmachtiging of een beheerplan.
- Herbebossing dient, indien van toepassing, conform beheerplan, kapmachtiging, natuurrichtplan of instandhoudingsdoelen te zijn.
- De te herbebossen oppervlakte bedraagt minimum 0,5 ha, en mag uit ruimtelijk gescheiden deeloppervlaktes van minstens 10 a bestaan, op voorwaarde dat die allen binnen een straal van 1 km liggen. Indien ook gedeeltelijk via beplanting herbebost wordt telt deze oppervlakte mee voor het behalen van de minimumgrens.
- het betreft een herbebossing met enkel inheemse soorten.
- het betreft geen herbebossing die als maatregel tot herstel door de rechtbank worden bevolen

Wildbescherming:

- voldoen aan de voorwaarden voor aanplant of natuurlijke verjonging

Verbintenisvoorwaarden:

Aanplant en Natuurlijke verjonging:

- De herbebossing gedurende een periode van 25 jaar behouden. Aan volgende voorwaarden dient voldaan te worden:
  - het bos als inheems bos behouden: geen aanplant exoten, bestrijding natuurlijke verjonging exoten (max 10% bedekking van de boomlaag en van de onder- en nevenetage)
  - de bosbeheerder wordt voor het onroerend goed in kwestie niet veroordeeld of krijgt geen bestuurlijke boete opgelegd voor overtredingen tegen art 81, 90bis, 96 of 97§2 van bosdecreet

Aanplant:

- Uitvoering zoals in goedgekeurde aanvraag gebruik van plantsoen bestemd voor bosbouwkundige doeleinden voor de soorten die verplicht onderhevig zijn aan het BVR betreffende het in de handel brengen van bosbouwkundig teeltmateriaal. Het Agentschap kan voor deze soorten beslissen ook

ander plantsoen te aanvaarden.

- Nodige beheerwerken (zoals bv inboeten en vrijstellen) uitvoeren om tot geslaagde herbebossing te komen.
- De bosbeheerder moet uiterlijk 4 jaar na de aanvraag tot uitbetaling van de eerste schijf een goedgekeurd beheerplan hebben. Bestaande beheerplannen dienen indien nodig in overeenstemming gebracht te zijn met de IHD.

Natuurlijke verjonging:

- Nodige beheerwerken uitvoeren om tot een geslaagde herbebossing te komen.
- De bosbeheerder heeft een goedgekeurd beheerplan op het moment van de aanvaarding van de werken. Bestaande beheerplannen dienen indien nodig in overeenstemming gebracht te zijn met de IHD.

Wildbescherming:

- Voldoen aan voorwaarden voor aanplant of natuurlijke verjonging
- Correcte uitvoering zoals in aanvraag
- In geval van een raster: behoud en onderhoud gedurende 7 jaar

8.2.6.3.5.7. Beginselen met betrekking tot de vaststelling van de selectiecriteria

Er wordt gewerkt met indienperiodes, waarbij de ontvankelijke dossiers (die uiterlijk op de uiterste indiendatum ingediend werden) met een puntensysteem worden gerangschikt op basis van de mate van bijdrage tot de realisatie van instandhoudingsdoelstellingen en het verminderen van de gevolgen van deze doelen voor een normale landbouwuitbating. De beoordelingscriteria kunnen verschillen per indienperiode. Er zal gewerkt worden met een beoordelingscommissie. Er wordt een minimumscore toegepast.

8.2.6.3.5.8. (Toepasselijke) bedragen en steunpercentages

Er wordt gewerkt met standaardkosten die gecertificeerd werden door het ILVO (zie bijlage certificering standaardkosten). Deze standaardkosten werden berekend op basis cijfers beschikbaar in recente kostenstudies (evaluatiestudie PDPOII-maatregel en kostenmodel instandhoudingsdoelen natura 2000). 60% van de kosten wordt ondersteund. Mits afronding komt dit overeen met:

- Aanplantsubsidie: 3000 euro/ha
- Wildbescherming: 235 euro/100 m raster en 0.45 euro/stuk individuele bescherming
- Voor het gebruik van aanbevolen herkomsten wordt een extra van 250 euro/ha voorzien (via hoger financieringspercentage).

Er wordt uitbetaald in 2 schijven: 75% na de aanplant, 25% 3-4 jaar na de aanplant en mits aanvaarding van de werken.

8.2.6.3.5.9. Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties

8.2.6.3.5.9.1. *Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen*

Het controle- en beheersysteem dient verder uitgewerkt en gedocumenteerd te worden

8.2.6.3.5.9.2. *Beperkende maatregelen*

- De beheersdienst voorziet in een duidelijke functiescheiding van de verschillende stappen. Er worden duidelijkere controlerichtlijnen uitgewerkt en gedocumenteerd voor de administratieve controles, de bezoeken in de administratieve procedure en de controles ter plaatse, in functie van de nieuwe controleverordening.

8.2.6.3.5.9.3. *Algemene beoordeling van de maatregel*

De voorwaarden zijn duidelijk en hebben een link met de doelstelling van de maatregel. Er wordt gebruik gemaakt van standaardbedragen wat de dossierbehandeling vereenvoudigt. De steun voor herbebossing is controleerbaar, mits de corrigerende actie wordt bijgewerkt.

8.2.6.3.5.10. Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant

8.2.6.3.5.11. Informatie die specifiek is voor de concrete actie

Omschrijving en motivering van de bedrijfsomvang waarboven steun afhankelijk is van de overlegging van een bosbeheerplan of gelijkwaardig instrument

Beschrijving van een "soortgelijk instrument"

[Bebossing en de aanleg van bos] Identificatie van soorten, gebieden en methoden die moeten worden gebruikt ter vermijding van ongepaste bebossing zoals bedoeld in artikel 6, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014, inclusief een beschrijving van de milieu- en klimatologische omstandigheden in de gebieden waar bebossing is gepland als bedoeld in artikel 6, onder b), van die verordening

[Bebossing en de aanleg van beboste gebieden] Definitie van de minimale milieueisen zoals bedoeld in artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014

[Invoering van boslandbouwsystemen] Specificatie van het minimale en maximale aantal bomen dat per hectare wordt geplant, en eenmaal volgroeid, behouden moet worden en de te gebruiken bosbouwsoorten, zoals bedoeld in artikel 23, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1305/2013

niet van toepassing

[Invoering van boslandbouwsystemen] Aanduiding van de milieuvoordelen van de gesteunde systemen

niet van toepassing

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Indien van toepassing, de lijst van soorten organismen die schadelijk zijn voor planten en een ramp kunnen veroorzaken

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Identificatie van bosgebieden die worden geacht een gemiddeld tot hoog risico van bosbranden te hebben, op basis van de betreffende plannen voor bosbescherming

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] In het geval van preventieve acties tegen plagen en ziekten, beschrijving van dergelijke rampen, ondersteund door wetenschappelijke gegevens, inclusief, indien relevant, door wetenschappelijke instellingen gemaakte aanbevelingen met betrekking tot het bestrijden van plagen en ziekten

[Investerings ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosecosystemen] Definitie van in aanmerking komende soorten investeringen en het verwachte effect daarvan op het milieu en/of de maatschappelijke belevingswaarde

De projecten die in aanmerking komen zijn herbebossingen met standplaatsgeschikte inheemse soorten. Deze komen enkel in aanmerking voor deze maatregel indien het om een ecologische verbetering gaat t.o.v de toestand voor de kapping (bv van uitheems naar inheems bos, van homogeen naar gemengd bos, van geen naar wel een onderetage of bosrand, ...). De maatregel zorgt er dus voor dat meer bos habitatwaardig is en bijdraagt tot de realisatie van de instandhoudingsdoelen.

Het Bosdecreet bepaalt dat ontbossen verboden is. Hierop zijn een aantal uitzonderingen voorzien, waarbij echter steeds een compensatie dient te gebeuren (financieel of via een compenserende bebossing). Na een eindkap dient het bos dus bos te blijven. Er zijn echter geen verdere voorwaarden op het vlak van soortenkeuze en bosbouwkundige praktijken.

8.2.6.4. *Controleerbaarheid en beheersbaarheid van de maatregelen en/of soorten van concrete acties*

8.2.6.4.1. Risico('s) bij de uitvoering van de maatregelen

8.2.6.4.2. Beperkende maatregelen

8.2.6.4.3. Algemene evaluatie van de maatregel

8.2.6.5. *Methode voor de berekening van het steunpercentage, indien relevant*

Aanleg van een boslandbouwsysteem:

Er werd een inschatting gemaakt van de bestede tijd voor het uitvoeren van de aanplant op basis van de volgende uit te voeren taken: plantgaten boren, bosplantsoen uitleggen, bosplantsoen planten, boompalen plaatsen en wildgaaskokers plaatsen (of andere wildbescherming).

De berekening van het bedrag werd gecertificeerd door ILVO (zie bijlage).

Bebossing aanleg - Bebossing onderhoudssubsidie - Bebossing inkomenscompensatie:

De berekening gebeurde op basis van de bedragen opgenomen in de studie “onderzoek naar en uitwerking van verbetervoorstellen voor de subsidies voor bosbeheerders, bebossing landbouwgronden en voor beheerders van natuurreservaten” (2012, BOS+, in opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos). De aanplantssubsidie werd berekend op basis van 2000 stuks/ha.

Onderhoudssubsidie: er werd gerekend met gemiddeld 3 keer vrijstellen op 5 jaar, aan 350 euro/ha en per keer, en met gemiddeld 1 zuivering, aan 587 euro/ha en per keer

De inkomenscompensatie werd bepaald op basis van het bruto standaard saldo voor akkerbouw en voedergewassen zoals bepaald in de studie “Kostprijsberekening van agromilieumaatregelen” uitgevoerd door AMS. Er werd geopteerd voor de BSS1 (892 euro/ha), die inclusief loonwerk en seizoensarbeid is, aangezien deze ook verrekend werden in de onderhoudssubsidie. Aangezien de inkomenscompensatie beperkt is tot de eerste 12 jaar zijn er geen inkomsten te verwachten uit het bosbeheer.

Het subsidiepercentage is 90 %. Mits afronding geeft de in de submaatregel vermelde bedragen.

Herbebossing:

De berekening gebeurde op basis van de bedragen opgenomen in de studie “onderzoek naar en uitwerking van verbetervoorstellen voor de subsidies voor bosbeheerders, bebossing landbouwgronden en voor beheerders van natuurreservaten” (2012, BOS+, in opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos). De aanplantsubsidie werd berekend op basis van 2000 stuks/ha.

8.2.6.6. Maatregelspecifieke informatie

Omschrijving en motivering van de bedrijfsomvang waarboven steun afhankelijk is van de overlegging van een bosbeheerplan of gelijkwaardig instrument

In het geval subsidie wordt verleend voor bos, conform artikel 21 lid 2 van Verordening (EU) nr. 1305/2013 en art. 3 van het Bosdecreet van 13/06/1990 en wijzigingen hiervan (zie “andere belangrijke opmerkingen”), is een bosbeheerplan zoals bepaald in artikel 4 van het Bosdecreet vereist (tegen de uitbetaling van de tweede subsidieschijf) en dit vanaf de minimumoppervlakte die in aanmerking komt voor subsidie onder de betreffende sub-maatregelen. De minimumdrempel ligt dus op 0.5 ha, of – met uitzondering van sub-maatregel 5 “herbebossing” - 0,25 ha indien de te bebossen oppervlakte aansluit bij bestaand bos en in functie van bosrandontwikkeling is. Deze minimumdrempel als vereiste voor de indiening van een bosbeheerplan wordt gehanteerd omdat de bebossingen bijdragen tot de realisatie van de instandhoudingsdoelen en er op die manier de nodige langetermijngaranties zijn over het gevoerde beheer.

- Definitie ” bosbeheerplan” volgens bosdecreet art 4, 4°):

document met het geheel van maatregelen om de functievervulling van een bos te verwezenlijken, uitgaande van de bestaande toestand, de vooruitzichten en de nagestreefde doelstellingen en dat is vastgesteld met toepassing van dit decreet of met toepassing van art 16octies §2 ,van decreet Natuurbehoud.

Het gedeelte “en dat is vastgesteld met toepassing van dit decreet of met toepassing van artikel 16octies, §2 ,van decreet Natuurbehoud” zal echter pas in werking treden op een door de VR nog nader te bepalen datum. Wanneer dit in werking treedt, zullen geen nieuwe bosbeheerplannen meer opgemaakt kunnen worden, maar zullen alle nieuwe beheerplannen vallen onder het concept natuurbeheerplan, zoals hieronder gedefinieerd.

Beschrijving van een "soortgelijk instrument"

Er zullen geen nieuwe bosbeheerplannen worden goedgekeurd vanaf de door de Vlaamse Regering nog nader te bepalen datum waarop het instrument natuurbeheerplan in werking treedt. Vanaf dan worden de bosbeheerplannen vervangen door het natuurbeheerplan. De bestaande bosbeheerplannen blijven wel nog

geldig. Zie verder onder rubriek “Andere belangrijke opmerkingen die van belang zijn voor het begrijpen en uitvoeren van de maatregel”.

Natuurbeheerplan: art. 16bis §1 natuurdecreet:

Voor een terrein dat beheerd wordt of zal worden ten behoeve van het natuurbehoud kan een natuurbeheerplan worden opgemaakt.

Een natuurbeheerplan bevat: 1° een beschrijving van de bestaande toestand; 2° een globaal kader voor de ecologische, de sociale en de economische functie; 3° de beheerdoelstellingen, 4° de beheermaatregelen die genomen zullen worden om de beheerdoelstellingen te realiseren; 5° de wijze waarop de realisatie van de beheerdoelstellingen wordt opgevolgd en geëvalueerd.

De volledige tekst rond het natuurbeheerplan is terug te vinden in het natuurdecreet decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, zoals gewijzigd bij het decreet 9 mei 2014 tot regelgeving inzake natuur en bos.

[Bebossing en de aanleg van bos] Identificatie van soorten, gebieden en methoden die moeten worden gebruikt ter vermijding van ongepaste bebossing zoals bedoeld in artikel 6, onder a), van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014, inclusief een beschrijving van de milieu- en klimatologische omstandigheden in de gebieden waar bebossing is gepland als bedoeld in artikel 6, onder b), van die verordening

Bebossing aanleg - Bebossing onderhoudssubsidie - Bebossing inkomenscompensatie:

De bebossingen kunnen in gans Vlaanderen plaatsvinden, mits ze kaderen in de realisatie van de instandhoudingsdoelen voor Natura2000. De bodem- en hydrologische condities zijn dan ook divers maar allen geschikt voor bebossing want kaderend in de realisatie van de instandhoudingsdoelen. Zoals in vorig punt vermeld dient de keuze van de soorten hier op afgestemd te zijn en dient deze passend te zijn bij de bostypes die in het kader van de instandhoudingsdoelen op die locatie zullen gerealiseerd worden. Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) heeft een webtool gemaakt waarmee de standplaatsgeschiktheid kan getoetst worden (<http://data.inbo.be/bobo>). Enkel de aanplant van inheemse soorten is toegelaten, aangevuld met populier bij bebossing, zodat er geen invasieve soorten aangeplant kunnen worden. Waar van toepassing is ook een natuurvergunning nodig, zodat geen andere hoge natuurwaarden, zoals bv soortenrijke graslanden, vernietigd worden.

[Bebossing en de aanleg van beboste gebieden] Definitie van de minimale milieueisen zoals bedoeld in artikel 6 van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 807/2014

Bebossing aanleg - Bebossing onderhoudssubsidie - Bebossing inkomenscompensatie:

De bebossingen dienen te kaderen in de realisatie van de instandhoudingsstellingen en dienen bijgevolg gelegen te zijn binnen de Natura 2000 gebieden of de gebieden buiten Natura 2000 die hiervoor specifiek aangeduid worden. Het betreft een bebossing met enkel standplaatsgeschikte inheemse soorten of met populier met standplaatsgeschikte inheemse soorten als onderetage. Men dient minimum 2 boom- of

struiksoorten aan te planten, en vanaf 1 ha 3 soorten, die elk minimum 10% van het plantaantal innemen. De soortenkeuze dient compatibel te zijn met de voor het gebied opgestelde instandhoudingsdoelstellingen. Daarnaast wordt samen met het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) een webtool ontwikkeld die op basis van de bodemkaart aangeeft welke boom- en struiksoorten geschikt zijn voor een specifieke locatie. In het geval van struiksoorten wordt er ook rekening mee gehouden of de soort van nature regionaal voorkomt.

[Invoering van boslandbouwsystemen] Specificatie van het minimale en maximale aantal bomen dat per hectare wordt geplant, en eenmaal volgroeid, behouden moet worden en de te gebruiken bosbouwsoorten, zoals bedoeld in artikel 23, lid 2, van Verordening (EU) nr. 1305/2013

[Invoering van boslandbouwsystemen] Aanduiding van de milieuvoordelen van de gesteunde systemen

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Indien van toepassing, de lijst van soorten organismen die schadelijk zijn voor planten en een ramp kunnen veroorzaken

niet van toepassing

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] Identificatie van bosgebieden die worden geacht een gemiddeld tot hoog risico van bosbranden te hebben, op basis van de betreffende plannen voor bosbescherming

niet van toepassing

[Preventie en herstel van schade als gevolg van bosbranden, natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen] In het geval van preventieve acties tegen plagen en ziekten, beschrijving van dergelijke rampen, ondersteund door wetenschappelijke gegevens, inclusief, indien relevant, door wetenschappelijke instellingen gemaakte aanbevelingen met betrekking tot het bestrijden van plagen en ziekten

niet van toepassing

[Investerings ter verbetering van de veerkracht en de milieuwaarde van bosesystemen] Definitie van in aanmerking komende soorten investeringen en het verwachte effect daarvan op het milieu en/of de maatschappelijke belevingswaarde

/

8.2.6.7. *Andere belangrijke opmerkingen die van belang zijn voor het begrijpen en uitvoeren van de maatregel*

Bebossing aanleg - onderhoudsubsidie - inkomenscompensatie - Herbebossing:

- Definitie 'bos' - art.3 bosdecreet

§1 Onder de voorschriften van dit decreet vallen: de bossen, zijnde grondoppervlakten waarvan de bomen en de houtachtige struikvegetaties het belangrijkste bestanddeel uitmaken, waartoe een eigen fauna en flora behoren en die één of meer functies vervullen.

§2 Onder de voorschriften van dit decreet vallen eveneens:

1. de kaalvlakten, voorheen met bos bezet, die tot het bos blijven behoren;
2. niet-beboste oppervlakten die nodig zijn voor het behoud van het bos, zoals de boswegen, de brandwegen, de aanpalende of binnen het bos gelegen stapelplaatsen, dienstterreinen en ambtswoningen;
3. bestendig bosvrije oppervlakten of stroken en recreatieve uitrustingen binnen het bos;
4. de aanplantingen die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de houtvoortbrengst, onder meer die van populier en wilg, uitgezonderd de korte-omloop-houtteelt waarvan de aanplant plaatsgevonden heeft op gronden die op dat ogenblik gelegen zijn buiten de ruimtelijk kwetsbare gebieden zoals bepaald in artikel 1.1.2, 10°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening;
5. de grienden.

§3 Onder de voorschriften van dit decreet vallen niet:

1. de fruitboomgaarden en fruitaanplantingen;
  2. de tuinen, plantsoenen en parken;
  3. de lijnbeplantingen en houtkanten, onder meer langs wegen, rivieren en kanalen;
  4. de boom- en sierstruikkwekerijen en arboreta die buiten het bos zijn gelegen;
  5. de sierbeplantingen;
  6. de aanplantingen met naaldbomen die uitsluitend bestemd zijn voor de verkoop als kerstboom. Een aanplanting wordt geacht niet langer aan deze voorwaarde te voldoen wanneer de gemiddelde hoogte van het bestand 4 meter heeft bereikt;
  7. alle tijdelijke aanplantingen met houtachtige gewassen in uitvoering van de verordeningen van de Europese Gemeenschap voor wat betreft het uit productie nemen van bouwland.
  8. de wissenteeft waarvan de bovengrondse massa periodiek tot maximaal drie jaar na de aanplanting of na de vorige oogst, in zijn totaliteit wordt geoogst.
- 9° systemen voor grondgebruik waarbij de teelt van bomen wordt gecombineerd met landbouw op dezelfde grond, toegepast op een perceel landbouwgrond als vermeld in artikel 2, 12°, van het decreet van 22 december 2006 houdende inrichting van een gemeenschappelijke identificatie van landbouwer, exploitatie en landbouwgrond in het kader van het meststoffenbeleid en het landbouwbeleid en waarvan de aanmelding via de verzamelaanvraag en het aanplanten van de bomen gebeurde na het inwerking treden van het decreet van 20 april 2012 houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur.

- Natuurrichtplan: volgens natuurdecreet art 2, 39°: plan dat aangeeft wat op vlak van natuurbehoud voor een specifiek gebied wordt beoogd en waarin de instrumenten en maatregelen zijn opgenomen die al dan niet projectmatig verlopen, om de beoogde doelstellingen op het vlak van het natuurbehoud te realiseren. Het plan komt tot stand en wordt uitgevoerd met medewerking van

eigenaars of grondgebruikers.

Momenteel kunnen geen nieuwe natuurrichtplannen meer opgemaakt worden. De bestaande plannen blijven wel geldig.

- Instandhoudingsdoelen (IHD): volgens natuurdecreet art 2, 61°: de gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen of de instandhoudingsdoelstellingen voor een speciale beschermingszone in het Vlaamse Gewest;

De IHD's werden opgenomen in het BVR van 23/04/2014 tot aanwijzing van de speciale beschermingszone "*naam beschermingszone*" en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten ("aanwijzingsbesluit").

Deze IHD's worden verder uitgewerkt in een managementplan Natura2000, zoals beschreven in art 6 van het BVR tot regeling van het Vlaams Natura2000-programma, de managementplannen Natura 2000, de zoekzones en de actiegebieden voor de specifieke instandhoudingsdoelstellingen voor Europees te beschermen soorten en habitats (BS 15/10/2014).

- bosbeheerder: boseigenaar of mede-eigenaar, de houder van andere zakelijk rechten of de houder van een persoonlijk recht aan wie het beheer van het bos toekomt - art 4, 6° bosdecreet
- kapmachtiging: een machtiging zoals vermeld in art 50 en 81 van het bosdecreet, waarin o.a. ook voorwaarden kunnen opgenomen worden rond de herbebossing.